

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:		Felolós szerkesztő: Berecz Gyula	Hirdetések legutányosabban, árszabály szerint.
Egész évre	8 kor.	Kiadóhivatal: a turóc-szt.-mártoni „Magyar Nyomda”.	Lapunk számára hirdetések — eredeti árakban — minden bel- és külföldi hirdetési iroda for . . . el.
Fél évre	4 „	A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalra csemeze Turóc-szt.-Mártonba küldendők.	
Negyed évre	2 „		

Iparügyi mozgalom Turóczban.

Turóczvármegyének lelkes és minden térre kiterjedő figyelmű főispánja, ifj. Juth György, nagy fontosságú kérdést vetett fel, azt tudni illik, hogy miként lehetne vármegyénk szegény sorsú népét a házi ipar meghonosításával keresethez juttatni s az által a lépten-nyomon észlelhető szegénységet enyhíteni.

Vármegyénk főispánja már régebben foglalkozik ezen nagy horderejű kérdésnek tanulmányozásával, sőt már két év előtt a vármegye állapotát feltűntető évi jelentésében is felhívta az illetékes körök figyelmét, arra, hogy Turóczvármegyében e téren még alig történt valami, pedig a lakosságnak nagy tömege valóban rászorult arra, hogy foglalkozást nyerjen.

A kereskedelmi minister méltányolva a főispáni javaslatot, már a múlt év folyamán kirendelte Jagócsi Péterffy Z. iparfelügyelőt azon utasítással, hogy vármegyénk főispánjával érintkezésbe lépve, a helyszínen tanulmányozza a viszonyokat s tanulmányának eredményét jelentse föl. Mindez szép csendben meg indult s ma már annyira érett az ügy, hogy ifj. Juth György főispán f. hó 6-ára értekezletre hívta egybe mindazon tényezőket, a kiknek véleményét a kiváló fontosságú kérdésben meghallgatni szándékozott.

Az ifj. Juth György főispán elnöklété alatt megtartott értekezletre meghivattak: Beniczky Kálmán alispán, Juth Ferencz orsz. képviselő a Turóczmegyei Gazdasági Egylet elnöke, Berecz Gyula kir. tanfelügyelő, Keveczky István vármegyei főjegyző, Zorkóczy Tivadar és Ujhelyi Attila főszolgabírók, Keveczky Imre közigazdasági előadó, Bertsch Otto, a znióváraljai állami tanítóképző intézet gazdasági szaktanára.

Az értekezlet lefolyásáról a következőkben számolunk be:

Ifj. Juth György főispán, tekintve a Felvidék, különösen Turóczvármegyének mezőgazdaságilag sajnálható helyzetére; arra a szegénységre, meg lépten-nyomon észlelhető, szükségének látja, hogy a munkásnép sorsának javításáról valamelyes módon gondoskodás

történjék. Felolvasta a minisiterelnökhöz e tárgyban intézett fölterjesztését. A fa- és szövő ipar meghonosítását javasolja, mint a mely iparágakhoz legtöbb hajlandóság mutatkozik. Ezáltal az évről-évre emelkedő kivándorlást is enyhíteni lehetne, mert most már nemcsak a munkás emberek, de a gazdák is kezdenek Amerikába kivándorolni, a hová őket a magasabb napibér vonzza. Részletesen ismerteté a vármegye lakosságának foglalkozási viszonyait és mulhatatlanul szükségesnek tartja, hogy Turóczvármegyében valamelyes ipartelep mieelőbb létesítessék.

Jagócsi Péterffy Zoltán kir. iparfelügyelő köszönettel emlékezik meg ifj. Juth György főispánnak kezdeményező lépéséiről, melyeknek tulajdonítandó, hogy alkalmat van véleményét a Turóczban szervezendő iparfejlesztés tárgyában nyilvánítani. Már most is kijelenti, hogy a keresk. minister Turóczvármegye iránt kiváló érdeklődéssel viseltetik és megállapított dolog, hogy a mint egy arra való vállalat jelentkezik, az Turóczban lesz elhelyezve s csak idő kérdése, hogy itt minden valószínűség szerint egy lenfonó gyár létesítessék.

Fejetegeti ezután a házi ipar különlele módjait, a melyek közül azt javasolja, hogy lehetőleg olyant kell meghonosítani, a melyet otthon végezhetnek, de egyben biztos piacuk is van. Így dolgozik a helybeli székgyár, a melynek munkásai legnagyobb részt otthon végzik munkájukat. A tanműhelyeket csak azon este tartja életre valóknak, ha azok vállalati alapa vannak fektetve. A lenzattas, rostolás és fésülés lenne oly iparág, mely itt a helyi és klimatikus viszonyoknak fogva leginkább behozható. A lenrostok elárúsítására kellene a törekvést irányítani, a mi maga után vonná, hogy itt a megfelelő gyár is létesüljön.

Másodszorban a faipar és pedig a játékipar lenne meghonosítandó. Erre alkalmasnak mutatkoznak a német ajku községek, a hol a faiparnak már némi nyoma észlelhető.

A meghonosítást kétféle módon lehetne eszközölni. Az egyik módja, hogy külföldi ezzel foglalkozó családok teleptessenek le; a másik mód pedig az, hogy innen kuldessék ki valaki az illető iparág megtanulására.

Juth Ferencz orsz. képviselő a gazdasági egyll. elnöke általánosabban hozzájárul az iparfelügyelő javaslatához. Fontosabbnak tartja a lentermelést, illetőleg kikészítés meghonosítását. Házi iparszerűleg nem hiszi a sikert elérni — csak ha gyár létesül és nagyban indul meg, lehet remény az eredményre. A faipar fejlesztését maga részéről is szükségesnek tartja. Állitson fel a kereskedelmi minister Turóczban lenfonó gyárat s biztos, hogy a lentermelés nagy arányokat fog ölteni. Ehhez nagy előny, hogy rendelkezésre áll a Turócz vize, a mely a gépek hajtására szolgálhatna.

Berecz Gyula kir. tanfelügyelő a faipar meghonosítását hangsúlyozza. Példa erre, hogy a znióváraljai

műfáragó iskola fenntartja magát, növendékei keresletnek örvendenek. A német községek lakói különben is érzékel birnak a faipar iránt. Javasolja, hogy Felső-Stubnyán játéktanműhely állitassék föl.

Beniczky Kálmán alispán az értekezlet figyelmét a jeszeni marványra irányítja, mely a köipar fejlesztésének lehetne alapja.

Bertsch Ottó tanár a kosárfonás fejlesztését javasolja, mely Vréczkón igen szépen fejlődik és erre a célra jövő tanévre is 1200 korona államsegélyt engedélyezett a földmívelésügyi minister.

Juth Ferencz orsz. képviselő a kosárfonási tanfolyamoknak fenntartását javasolja, sőt azokat kiterjeszteni kívánja azért is, mert ennek kihatása lenne a Turócz mentő mezőgazdasági létesítésére, a mi igen jövedelmező mezőgazdasági foglalkozás.

Az értekezlet öröndetes tudomásul veszi a helybeli székgyár működését, mely eddig is több községben foglalkoztatja az arra vállalkozókat és Felső-Stubnyán külön műhelyt is tart fen, állandó munkásokkal. Ugyancsak vállalkozik ez a gyár arra is, hogy eselig a kosárfonás terményeit értékesíti.

Bertsch Ottó tanár a műfáragásnak házi iparszerű behozatalt is javasolja, a melynek készítményei is értékesíthető lennének. Ez a Felső-Stubnyán felállítani tervezett játéktanfolyammal lenne kapcsolatba hozható.

Péterffy Zoltán iparfelügyelő egy iparfejlesztő egylet felállítását is javasolja, a mit a bizottság egyelőre megfontolás tárgyává fog tenni.

Ezekután elnöklő főispán összegezte a megállapodásokat.

1. Turóczmegyében egy lenfonódnak felállítására a kereskedelmi és földmívelésügyi ministerhez fölterjesztés tétetik.

2. Játéktanműhely felállítására tárgyában pedig a kereskedelmi ministerhez tétetik fölterjesztés azzal, hogy nehány év alatt vállalati üzlettel fog átalakulni.

3. A kosárfonás továbbterjesztését az értekezlet szükségesnek tartja és a további segélyezést kérelmezi.

Berecz Gyula kir. tanfelügyelő a bizottság nevében köszönetét nyilvánítja a főispánnak kezdeményező munkájáért, mire ifj. Juth György főispán megköszönve az értekezletre megjelentek fáradozását, azt berkesztette.

Kibúvik a szeg a zsákból, valahányszor a helybeli tót nemzetiségi lapok valamelyike az ország dolgairól oszavartit egy-egy vargabettit a könnyűhívó tót olvasóknak. Valóban s egész komolyan sajnálunk kell azt a közönséget, mely e lapokból meríti tájékozását a közügyekről, mert ezek kézzelfogható módon — kerültek meg a való igazságot, és pedig azzal a rendszeresen folytatott cselezatással, hogy gyűlöletet szítsanak a magyar nemzet ellen. Így az egyik helybeli nemzetiségi

A „FELVIDÉKI HIRADÓ” TÁRCZÁJA.

Szeretnék újból imádkozni . . . .

Szeretnék újból imádkozni,
Szeretném látni az arcodat . . .
A te szemeid mennyországa
Lelkemnek tán új hitet ad.

Mit a világban tévelyegve
Meg nem találok seholsem;
Azt egy pillanat közeledben
Mind, mind megadja énnekem.

Szepszi Ervin.

Tengeren.

Tavaszban és dalban, déli napsugárban
Tavol a világtól, kis hajóba zártan
Mosolygól ég alatt, ragyogó tengeren
Egymást átölelve szótlanul csendesen:
Mikor a dagadó vitorláknak szárnya
Szerelmes hullamok bűvös dallamára
Cszéltalanul ragad, lágy szeliden rengve
Világot felejtő titkos végtelenbe:
Így repülni messze, kettesben egyedül
Van-e még boldogság más is ezen kívül? . . .

Szepszi Ervin.

Nehéz kenyér.

Ira: Herczegh Jenő.

— A „Felvidéki Híradó” eredeti tárczája. —

Áthatlan mély sötétség borul a vidékre s a késő decemberi szélviharos idő nyomozástó egyhangúsággal teríti be a tájat. Itt a Karszt tetején, a hol mértőföldekre nem találni falut, élő embert, a hol a közikla renetgek között egy istenadta élőfa nem mutatja kiszáradt elsenvedt karjait az ónszűnű ég felé, egy hosszú fekete sáv húzódik végig a lejtősen meredek sziklatömbök szélén, nagy kanyarulatokban kerülve le messze, a hatalmas sziklóráris libáig, a honnét bágyadt fényvel verődik vissza egy fehéren megtört csillogó fény a — tenger színe. Ez a hosszú fekete sáv, amely szinte félve lopózik keresztül a tátongó mélységeken és félnékn tekint le a meredek széléről — a vasuti töltés. Egyedüli hirdetője az életnek, létezésnek ezen a kihalt szomorúságos elhagyott vidéken. Ott fent a Karszt homlokán, mint a magas jegenyefa tetejében egy kicsi fészék, húzódik meg, egy kis fekete folt. Vastag árnyéka alól fáradtan pislog szerteszejével egy gyenge fényugár s a hogy a viharos orkán átszívti ezen a kopár, elhagyott sziklatájon, bánatosan árván lobogtatja meg ezt a reszkető, bágyadt fényű, életet hirdető tűzszemet. Mert életet hirdét, őriz ez a pislogó halvány fényű tűzszem ott fent a magasban — a hol egy kis vasuti állomás éber munkása, éjjelt-nappalt egygytétve kündenek fáradhatatlanul meg ebben a hozivatáros, sötét éjszakában is, az emberek életbiztonságáért, vagyonuk megórásaért — és a nehéz kenyérért.

Howy, a kettős, Földi? Hívja meg azt az áhnos

szomszédot, már húszszor költögetem, még sem jelentkezik. Úgy látszik ma erős éjjelünk lesz, a vonatok sorra késnek, aligha lesz valami az alvásban!

Ezeket a szavakat Horváth forgalmi hivatalnok intézte Földi állomás malhárohoz, aki szolgálatának fontos tudatában rögtön lelé a táviró géphez és hozzá fog a szomszéd állomás meghívásához. Horváth rágyújt egy cigarettára, azután lelékzik a kényelmetlen rövid bődívanra és elkezd gondolkodni azon, hogy harmincz percz múlva milyen kellemes dolog lesz ebben a csikorgó, szélviharos időben kimenni az egy kilométernyire fekvő bejárati váltóhoz, onnét megint le az állomás végére a tolatáshoz s mindezek után reggelit talán le sem feket többé, mert addig össze jöhet meg vagy tizenöt vonat s minden vonat előtt meg kell tenni ezt a fárasztó sétát. Horváth Pistát, a mint kiáradva, kimerülten egy-két perczre elszendereg, gondolatai jobb sorba viszik erre a kis időre. Kifaradt testével mozdulatlanul fészéka a rövid, kemény divánon — azután elalszik. És el kezd almodozni ezerszer megszöött, tündérszép dolgokat, valami jószág kis feleségéről, a ki itt élné vele együtt ezen az unalmas, rideg kis állomáson. A falu messze van, az állomás egyedül áll elhagyatva e szikla-pusztá közepén. Az a kis feleség milyen kellemessé tenné ezt az unalmas állomást. S hogy ha ilyen fárasztó, hideg éjjel szolgálat alatt, olykor-olykor egy csésze meleg teát hozna le neki úgy éjjel után, a mikor legutóbbat kell kint a hidegben futkosni, de áldaná azt a kis kezét, hogy össze csökölne azt az addott teremtet, a kinek forró ajkaitól átűszedve, boldogan indulna ki fárasztó úttá. Már éppen a forró teánál tartott s mikor már a forró ajkak következték volna — egyszerre csak felzavarja Földi álmos hangja:

nagy számban vesznek részt a lelkészek és tanítók. De mellettük jó számmal vannak a birtokos osztálynak tagjai is, a kik helyi ismereteiknél fogva nagy szolgáltatásokat tehetnek a népszámlálás ügyének.

A népszámlálás biztosai járásként csoportosítva a következők:

I. Turóc-Szent-Márton—Blatnóczi járás.

Szucsány: Wiener Jakab ig. tanító, Hinko Ferenc tanító, Hodzsa János lelkész, Reichman Sándor tanító, Neumann János evang. tanító.

Turán: Bazovszky Kálmán tanító, Hrdlicska Ferenc lelkész, Groszman Simon keresk., Groszman Samu keresk., Groszman Marczel keresk.

Sútó és Katkó: Genda Gusztáv.
Krpellán; Huszár József, Fürster Mór.
Nolcsó és Kozsók: Szlani Sándor tanító.

Ruttká: Paulinyi Gábor tanító, Veszely Imre tanító, Judik András bíró, Ruttkay Gábor, Zsorna Rezső tanító, Kaffenda Frigyes birtokos, Uhlyarik Szende hivatalnok, Rund Albert kereskedő, Schulcz Armin kereskedő.

Klicsin: Jeszenszky Emil tanító.
Lipócz: Jeszenszky Nándor tanító.
Prieokpa: Gasparik Mihály tanító, Kellerman Gyula, Náthán Henrik birtokos.

Záhrus és Kossuth: Burián János tanító, Zathureczky Pál birtokos, Zathureczky Imre birtokos.

Jahodník: ifj. Szirányi Pál, ifj. Lehotzky János, Tomka Petre József.

Bisztricska: Tomka Markovicsky László, Csellák József tanító, Michnik Károly birtokos.

Tomcsin: Tomcsányi Dénes.

Necpál: Dr. Gellért Mór körorvos, Komora János lelkész, Polereczky András lelkész, Diabik Alajos.

Bella: Velits Adolf ny. számvéve, Nemcsék János tanító, Kvorika Andras tanító.

Gyulafalu: Franklin Dénes birtokos, Grósz József. Kostyan: Paricska János.

Szent-Péter és Zsámbokrét. Popper Nándor, Popper Arpad.

Turóc-Szent-Márton nagyközségben: Melicsko János tanító, Szokolik András tanító, Rosenzweig Arnold tanító, Lang Lajos tanító, Riszner József tanító, Csicsmanecz János, Herz Ignác, Vanay László, Kadavri Branislav, Czablik István, Vódka Károly tanító.

Pribócz: Beniczky Aladár, Karlovsky Ivan.
Trebosztó; Khmo Vilmos.

Tárnó: Jeszenszky Zsigmond.
Benicz: Kohút Márton.

Nagy-Rakó és Balintfalu: Hlavnya Pál.
Lászárk: Illavszky Viktor tanító.
Károlyfalu: Horváth András lelkész.

Deanfalu: Zurján János.
Folkusfalu: Igo László tanító.

Blatnócza: Piles Sándor, Kozsheba János ny. tanító, Koston István, Duchaj János.

Felső-Jeszen: Jeszenszky Gaspare János.
Alsó-Jeszen és Zábór: Jeszenszky Pavlovics János, Pavlovics Gyula.

Szklabina; Horvath Bohumil lelkész.
Szklabinyaváralja: Debnar János tanító.
Draskócs, Dolina, Ivankaföld, Felső-Kálnók és Alsó-Kálnók: Hladovszky József lelkész, Krasznecz Lajos tanító, Zathureczky János.

Deakfalu: Debnar János tanító.
Podhragy: Bella György, Dobruczky Tódor.
Kis-Selmecz: Koszira János tanító, Kovács István.

II. Mosóc—Zníói járás.

Felső-Stubnya: Holbaj Lajos róm. kath. plébános, Juscsak Sándor, Horvath Lajos, Krausz Alajos tanítók, Jellinek Alajos és Policzer David.

Alsó-Turcsék: Pietrich János tanító és Herz Mór.
Felső-Turcsék: Katoska István tanító és Nóczik Antal.

Szkenő: Turek Károly róm. kath. plébános, Szentgyörgyi István tanító, Palesch János, Wlcssek Fülöp és Windholz Arnold.

Alsó-Stubnya: Roth Emil főerdész.
Zníovárjaja: Berts Ottó tanítóképzései tanár.

Benisek Rezső, Volkó Emil és Borgár Emil.
Vričov: Brestyanszky Gyula róm. kath. plébános, Zvada Antal, Piander János tanítók és Spitz Gusztáv.

Lazán: Zachar Szaniszló építőmester.
Szlaván: Czinczik Nándor tanító.
Leszjacho: Ulrich Vendel tanító.

Valca: Folkusházy Boltizsár és Vojtusák Károly róm. kath. plébános.

Stubnyaföld: Dávid Gyula szolgabíró.
Csermosnó; Palicz János ág. evang. lelkész.

Haj: Timko János és Hummel Ignác tanítók.
Kisfalu: Cservény Gusztáv.

Dubovú: Wladar Kalman földbirtokos, Dzerek N. nagy-csepcsényi tanító, Szomora József és Lettrich János.

Divék: Kohn Hugó és Valloczky Mihály tanító.
Nagy-Csepcsény: Vladar Károly és ifj. Vladar János Sandor földbirtokosok.

Kis-Csepcsény: ifj. Bada József földbirtokos.
Devrec: Kontsek David földbirtokos.
Kevicz: Keviczky Imre földbirtokos.

Bodorfalu: Rasztoczky József tanító.
Mosóc: Vojtjak Antal, Rizner Zsigmond tanítók, ifj. Hrianka János és Schmiéd Emil,

Raksa: Sikura János.
Nedozor: Zathureczky József utibiztos.
Szt.-Mihály és Zorkócz: Donáth József.

Nagy- és Kis-Szocócz: Pillárik István róm. kath. plébános és Hirok János.

Balasz- és Bodófalú: Velits János és Lichner András Obuchej.

Jezericz: Eördögh Károly tanító.
Borczfalu: Markovicsky Lajos.

Tótróna: ifj. Velits György földbirtokos, Gregorovics József tanító és Szkalák Éde.
Rudnó: Iglár Gábor.

Budis: Zsarnovicsky Gábor evang. tanító.
Jaszenovó: Zsarnovicsky Gábor tanító és Licsko János bandúr birtokos.

Kelemenfalu és Ljesnó: Kasuba György.
Hadvigha: Bartsch Gyula állami tanító.

Brieszta: Gruber János.
Laszófalú és Pólerieka: Velits Kálmán földbirtokos

Ivankófalú: Rosza János ág. evang. lelkész és Szuchar István tanító.
Abrahamfalu és Andrásfalu: Kristócsák Lajos tanító, Brezko György és Hercz Samu.

Moskócz és Szent-György: Fúkas József róm. kath. plébános és Podhorszky Alajos tanító.

HIREINK.

— **Vörösmarty-ünnep.** A helybeli állami felsőkereskedelmi iskola mellett fennálló „*Önképzőkör*” a múlt héten kegyeletos emlékművet tartott Vörösmarty 100 éves születésének fordulójára alkalmából.

— **Póterettség vizsgálat.** F. hó 4-én a helybeli állami felsőkereskedelmi iskolánál póterettség vizsgálat tartott, a mely alkalommal két növendék jelentkezett vizsgálatra. Ezeket a vizsgálatokat a kulcsbiztos képviselőben Berecz Antal, a kereskedelmi miniszter képviselőjében pedig Csathó Alajos miniszteri biztosság vezették.

— **Valasztmányi ülés.** A turóczvármegyei jótékony négyelet holnap, vasárnap délután fél három órákor a vármegyeház kistermében ülést tart, mely körülményre ismételten is figye meztetjük a választmány tagjait. Ezen az ülésen fognak adományoztatni a Beniczky Mária-féle alpból esedékes jutalomdíjakat a magyar nyelv tanításban n kitűnt tanítók részére A vármegye kir. tanfelügyelője a kijelölést már megtette.

— **Justh Ferencz ünnepése** című múlt heti közleményünkkel azzal egészítettük ki, hogy nevezett képviselőket levelekkel és látogatásokkal is szamosan fölke-restelt; azt is felemlítjük, — a miről utólagosan értesülünk — hogy az ünnepséget *tisztelet* a zníovárjai „Magyar Olva-ókor” kezdeményezte és rendezte.

— **Halalozás.** Jeszenszky Gyula jeszeni ág. hitv. evang. felekezeti iskolai tanító, hosszas szenvedés után a múlt héten elhalálozott. Temetése a környék örszinte részvéte mellett ment végbe. Nyugodjék békével!

— **Ferencz napja.** Justh Ferencz orsz. képviselő névnapja alkalmából, választói és tisztelői nagy számban keresték föl, ki személyesen, ki pedig írásban újabb jelöl annak, hogy nevezett képviselő mennyire bírja a közbizalmat s mennyire részese a közszere-tetnek. Megölték még Ferencz napját Kis-Csepcsényben, hol *Csepcsényi* Ferencz vármegyei főügyész újd-vözölték zamosan; továbbá Zníovárjalán, hol *Eder* Ferencz kir. járásbíró, a l gyűlekeztek tisztelői és barátai, hogy a közszere-tetnek örvendő kir. járásbíró köszöntsek.

— **Zathureczky Tamás** árvászeki elnök, mint értesülünk nyugdíjaztatását kérelmezte. Zathureczky Tamás immár 23 év óta van a vármegye szolgálatában s daczára korának, ma is egyike a legpontosabban hivatalnokoknak. Nyugdíjazási kérvénye még nincs elintézve.

— **Szabadságolás.** Lencsó János zucsányi kör-jegyző egészségének helyreállítására három hónapi szabadságot nyert. Szabadsági jeje alatt Jellinek Bertalan neczpáli körjegyző helyettesíti.

— **Ünnepség Ruttkán.** Saager Ferencz vasuti fel-ügyelő névnapja alkalmából fényes ünnepséget rendeztek tisztviselőitársai és a műhelyi alkalmazottak. Vasárnap este 300 fáklyás kíséretében vonultak a felügyelő lakása elé, a hol a *Katona* hivatalnok vezérelése alatt álló műhelyi zenekar adott elő több új darabot; majd Hajdú műhelyi alkalmazott tartott beszédet, tolmácsolva földiének érzelmeit. *Paulinyi* Gábor vezérelése alatt a „Ruttkai Daloskör” is megjelent s több szép és jó sikerült énekszámnak előadásával emelte az ünnepség fényét. Legnagyobb élvezetet nyújtott azonban a *Tóbiás* mernök által készített és rendezett látványok, mely valóságos bámulatra ragadta a néző közönséget. Az ünnepség után Saager Ferencz felügyelő vendégelte meg az ünnepen résztvevőket, a kik a késő éjjeli órákig együtt maradtak s szemből-szemből felköszöntökbent adtak kifejezést főnökük iránt taplált tiszteletüknek és szeretetüknek.

— **Műkedvelői előadás.** Ma este 8 órákor az állami iskolák tornatermében a *Turóczi Kereskedői Ifjak Egyesülete* által rendezett műkedvelői előadás fog megtartani. Szinre kerül Gabányinak „*Az apók*” című három felvonásos vígjátéka a következő szereposztással: Felvinczi Eduárd; Dugovitch Titusz úr. — Laura és Margit leányai; Moskóci Margit k. a. és Lehotzky Anna k. a. — Juliska; Binfeld Ilona k. a. — Bogyai Farkas; Eichner Zsigmond úr. — Pali és Farkas fiak; Lakos Soma úr és Bindfeld Armin úr. — Zab Feri; Imberlum Kálmán úr. — Dr. Gáti Elek; Müller Vilmos úr. — Erzsi, szobaleány; Kossuth Anna k. a. — Antal, inas; Fischer Nándor úr. Az előadás iránt élénk érdeklődés nyilvánul s a műked-

velők minden valószínűség szerint telt ház előtt fognak játszani.

— **Borzalmas dráma** című hírfunkra a garam-benzenzei állomás főnökétől az értesítést vesszük, hogy az elgázolt Somoajfalu és Füleik állomások között történt.

— **Tanítógyűlés.** A Turóczvármegyei Általános Tanítóegyesület, turócz-szt.-mártoni járásköre ez évi özi közgyűléstét Szucsányban f. hó 19-én fogja megtartani. A gyűlés tárgyszorátát legközelebb ismertetjük.

— **Több világoságot.** Lapunk előző számaiban megemlítettük, hogy a vasuti állomás gyengén van megvilágítva s hogy oda még néhány lámpának elhelyezése lenne szükséges. Mint értesülünk, az üzletvezetés már intézkedett, hogy a turócz-szt.-mártoni állomáson még két oszlopos lámpás alkalmaztassék. Ezt megelégedéssel konstatáljuk.

— **Egy öreg tanító keserve.** A turócz-szkenői róm. kath. iskolánál még mindig jó erőben s munkakedvelv tanít Szentgyörgyi József tanító, ki bár már 70 éves, de azért teendőit előjáróinak megelégedésére végzi. Most azt panaszoja az öreg úr, hogy nem elég, hogy agg korá miatt nem végeztetik államósan és így elesik a korpóléktől, de fizetése is csak papirosan úti meg a 300 frtos minimumot. A 150 frtra becsült ingatlan t. i. nem jövedelmez ennyit 105 forintot s így évi jövedelme nem több, mint 247 frt, azaz 494 korona. A múlt hó végén kézbesítettek adókönyvét, a mely szerint 494 korona fizetése után a következőket kell fizetnie:

1. Föld-adó	18 K 68 f
2. For-adó	6 — "
3. IV. oszt. kereset-adó	10 — "
4. $\frac{1}{1000}$ az. rendelet alapján	12 — "
5. Orsz. betegápolási pótlék	1 10 "
6. Utadó	2 67 "
7. Készségi pótlék	— 81 "
8. Méször (Feldhüter) díj	2 80 "
9. Kedédelmi	2 30 "
10. Adókönyvecske	— 8 "
Összesen:	56 K 44 f

Hogy ez így rendjén van-e, nem tudjuk. De ha így van, annál több oka van az öreg tanítónak az elkeseredésnek. Talán a nt. pénzügyigazgatóság segíthetne baján?

— **Állami jegyzők.** Ugy látszik, Turóczvármegyében már megtörtént a közigazgatás átalomítása. Egyik munkatársunk ugyanis azt írja, hogy az ő jegyzőjük kijelentette egy a községi bíróság intézést iratában, hogy ő többé nem községi, hanem *állami jegyző*. Az illető munkatársunk most azt kérdi, ha vajon köteles-e a község az állami jegyzőt fizetni s neki irrodatalányt adni? Hat csak fizessék tovább, úgy mint eddig, mert, ha államnak mondotta is magát az illető jegyző, ezt valószínűleg azért tette, mert mi tagadás benne, az állam is ad neki elég dolgot; talán többet, mint a község.

— **Vörösmarty-ünnep Zníovárjalán.** A zníovárjai állami tanítóképzede ifjuságai f. hó 16-án vasárnap fogja megünnepelni Vörösmarty születésének száz éves évfordulóját. Mint értesülünk, a növedékek a szobor javára is gyűjtenek.

— **Tűz Alsó-Turcséken.** Nem szokatlan hír ez, ha máshonnan jelentik. de ritkaság számba jön oly helyen, mint Alsó-Turcsék, a hol a vörös kakas még az öreg emberek előtt is ismeretlen jelenség. E kellemetlen vendég f. hó 4-én fel 10 órákor délelőtt Alsó-Turcséken is betévedett, de a gyors segélynek köszönhető, hogy nem vitt véghez nagyobb pusztítást a szorosra; egymás mellett álló faépületekben. Leégett egy lakóház, a melynek padlása szűfolya volt takarmánnyal. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

— **A zníovárjai Magyar Olvasókör** választmánya f. hó 4-én ülést tartott, a melyen felolvastattat a nagy. vallás- és közokt. m. kir. Ministerium rendelése, mely szerint az uradalmi nagy vendégli helyiségeit 1901. évi január 1-étől bizonytalan időre az olvasókörnek átengedi.

— **Uj tanár.** Fetés István inánr Mikolozsa áthelyeztetvén, helye Szalay Pál tanárnál töltötet be, a ki új állomását a múlt napokban már elfoglalta.

— **Műkedvelői színelőadás.** A lipító-szt.-miklósi „Magyar társalgó kör” javára december 1-j-én, mint lapunknak írják, műkedvelői estély volt, melynek nem volt ugyan nagy anyagi eredménye, de az erkölcsi sikerrel mindenki meg volt elégedve. Az ügyesen összeállított műsor a következők volt: 1. Csenegy Gusztáv: Vörösmarty emléke; költemény, szavalja: Kossányi Géza. — 2. Des Dousseaux: Az egérke; humoros dialog, előadja: Joób Ella úrhölgy és Matuska József. — 3. Raff Joachim: La Polka de la Reine; zongorán előadja: Bohus Mariska úrhölgy. — Muray Károly: Virágfakadás, vigjáték egy felvonásban. Személyek: Kovács Péter; Matuska József; Márta, neje; Holcsey Jolán úrhölgy; Nelli unokahúga; Garlathy Margit úrhölgy; Ödön, unokafőcske; Kux Pistike; Laci; Boltzár Miklós; Kati; Joób Editke. — A szereplőket és közreműködőket lelkesen megüljenézték. Szólni nem akaró tapsokat kapott Bohus Mariska úrhölgy remek zongora-játékáért. Az estély után reggeli táncz volt.

— **Kivándorlás.** Alsó-Stubnyáról legközelebb 70 ember indul Amerikába, köztük több jómódú gazdember is.

— **Adok, ha tótul ker.** Hogy menyire vakká tetheti az emberekét a nemzetiségi fanatizmus, annak szomorú példáját nyújtotta egyik helybeli kereskedő, a ki azzal utasított ki boljától egy kéréget, hogy csak az esetben ad neki alamizsnát, ha tótul kéri,

No de hát az a szegény ember nem tudott tótul; a szegénységét, nyomorúságát úgy is kiolvashatta arczáról, ruházatáról.

Fővárosi Lapok. A Fővárosi Lapok szerkesztését Martos Ferencz, az ismert nevű poeta vette át, kinek czéltja a magyar női olvasóközlönye a régi kedvelt lapja a régi hagyományok alapján s mégis modern szellemben, előkelő irodalmi színvonalon alakítani ujja. Kisejse formás s az ára tizenhat korona egy esztendőre. A szerkesztő mellé a fiatal írók gardájának legjelesebb tagjai sorakoznak. A lap a képzőművészetekre is bőven kiterjeszkedik a jövőben s úgy irodalmi, mint művészeti tekintetben kedves olvasmányt öhajj nyújtani a magyar családnak. (Kiadóhivatala és szerkesztősége Budapestben, V., Hold-utca 15. sz. alatt van. Mutatványszámokat szivesen küld.)

Véres kardparbaj. Lipót-Szt.-Miklósról írja levelezőnk e h. 6-áról: Ma délután Matuska József megyei első aljegyző és Bedő Béla szolgabíró közt kardparbaj volt, melyben mindketten megsebesültek. A parbaj oka ismeretlen.

Szapora család. A múlt napokban egy 70 éves, de teljesen ruganyos és jókarban levő ember állított be egyik turóci ipartelep tulajdonosához és felajánlotta úgy a maga, mint 14 alkalmaozottjának szolgálatát. Rövid tárgyalás után megegyeztek s a tulajdonos papirt, tollat vett elő, hogy a megegyezést írásba foglalja. Az öreg úr kezdi bémondani: nevem Zsemberi Gergely, alkalmazottaim Zsembery Janos, Zsembery Péter, Zsembery József stb. végül küszl, hogy mind a 14 alkalmaozott a saját édes fia! De ez még mind semmi. Az öreg úr elárulta azt is, hogy még mind még 16 élő gyermeke van, 5 meghalt, a 36-ik pedig útan van. Zsembery Gergely ötször volt vőlegény!

Magyar ajándék német katonáknak. A Chinában harczoló német katonák karácsonyi ajándékához Réthy Béla h. csabai gyógyszerész ezer doboz pemetű-czukorkával járult. A teli hadjárásban meghülő katonák bizonyára örömmel fogják venni az alkalmaszertű küldeményt.

Kathreiner Hölgy-Naptár 1901. Az ismert Kathreiner cég még minden évben egy-egy felitnést keltő s művészes kivitelű bájos képet közöltett a naptárakban, a melyeknek egyikét-másikat bizonyára mindenki szivesen özött meg emlékezetében. Ez új évre szintén egy oly elragadóan bájos kölykényzemű gyermek fejeseivel kedveskedik, a milyennél szembet elképzélni sem lehet. Ezuttal azonban Kathreiner még egy másik, egészen különleges, rendkívül tetszős, előkelő irodalmi ujvi ajándéknak lép vevői elé. „Kathreiner Hölgy-Naptár 1901 évre” cím alatt egy eszinasn kiállított, kedves kis almanach jelent meg, a mely élénk emlékeztet nagymanáinknál annyira kedvel gyémánt kiadású lyrai költemény kötetekére. Ez a teljes joggal „Hölgy-Naptár”-nak czimzett műveszke, a naptári részen kívül, ismert írónk igen érdekes és irodalmi becsesel bíró közleményeinek egész sorozatát hozza. Rákosi Viktornak egy elbeszéléssel is találkozunk: „A tomaji örül”, a melyben szerző kellemesen szórakoztat ismert józsi humoráival. Végül „Ötletek” cím alatt egy esomó vig és komoly gondolat, eszmeifogások, tréfás kérdések és feleletek, adomák stb. stb. Azoknak pedig, a kik ez ajánlatos családi kávet még nem használják, alkalom nyílik, hogy e czélra külön kiállított próbaprogam vétele által, a kávé rendkívül előnyös, a jó izre és takarékoságra való tekintettel, meggyőződést szerzhessenek. Rendes használat esetén, a Kathreiner-féle Kneipp malata kávé kitünő hatása az egészségre csakhamar beáll akkor is, ha azt félleg babkávával vegyítjük.

Szerkesztői üzenetek.

Cs. J., Zsolna. Kivánsága szerint eszelekedtem. A karácsonyi számrá várom alkalmi cikkét. — Zsigonyi. Múlt számunkban közöltem. Kérem, hogy aktualis kérdésekket keressen föl. — Gr. M. L., Lipót-Szt.-Miklós. Köszönjük az elismerést. Az a törekvésünk, hogy jó helyi lapot szerkesszünk. Nem könnyű feladat — de megbirkózunk vele. — St. J., Szeben. Közöttetek, talán lesz valami foganatja. — Helgelyi. Nem. Ilyen dologba nem avatkozunk. Névtelenül pedig semmi esetre sem. A kinek valami panaszra van, adja elő — de aljjon érte helyt is. Nem tartózkodunk bármelynek szollaztatásától sem, ha közérdekű és ha reményünk és hoga annak közöztételével segítünk az ügyön. Mi a nyilvánosságot szolgáljuk — miért burkoloznánk hát a névtelenség leple alá. Tessék szembeszállni azzal, a kivel baja van — és ha azt hiszi, hogy igazza van.

Henneberg-selyem

— csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendeltetik — fekete, fehér és szines, 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként Mindenkiné postabér és vámentesen házhoz szállítva! Mintak postafordultval küldetnek. Henneberg G. selyemgyáros Zürichben

Kaiser-féle mell-czukorkák köhögés és huruthnál

Biztos hatása 2650 közzeszyözleg megerősített bizonyítvány által elismerve. Egyedül behizonyított biztos hatással rekedtség, köhögés, huruth és elnyálkásodásnál. Kapható 20 és 10 filléres csomagokban: GRABER MIKSA és FIA fűszer-üzletében Turóc-Szent-Mártonban.

90178/900. számhoz.

Faeladási hirdetmény.

Az egyetemi alap tulajdonához tartozó Turócvarmegyében fekvő znióvaraljai uradalom erdőségeiben 1901. évtől számított tíz éven át kihasználandó egyttvéve 602 és 7/10 kat. holdnyi vágásokban tővön található mintegy 99922 köbméter jegenye, erdei és kevés lüzefenyő, valamint mintegy 15684 köbméter bukffka hozam egyttvéve 502484 korona kikiállási ár mellett az alólított ministerium X-ik yosztályában 1900. évi december hó huszonnyolcauk (28.) napján déli 12 órakor tartandó nyilvános zárt ajánlati verseny útján eladásra bocsátatik.

Az egy koronás bélyeggel és a faeladási feltételekben megállapított módon szerkesztett és tizenöt ezer (15 000) korona készpénz vagy megfelelő tőzsdei árfolyam szerint számított, bánompénz letételét igazoló pénztári nyugtával ellátott ajánlatok a fent kített nap déli tizenköt órájáig az alólított ministerium segédhivatalainak főigazgatójánál (V. ker. Hold-utca 8. szám) nyújthatók be.

A részletes faeladási egyttal versenytárgyalási feltételek, a melyekben a többi között az is foglaltatik, hogy a versenyzők között szabad választás vagy visszautasítás joga tekintet nélkül a beígért vételárra, a válás- és közoktatásügyi m. kir. minister úr szabad elhatározásának tartentatik, alólított ministerium X-ik ügyosztályában és a segédhivatalok főigazgatójánál, valamint a közalap. erdőgondnokságnál Znióvaralján betekinthetők.

Budapestben, 1900. évi november hó 28-án. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministeriumtól. (Utányomat nem díjaztatik.)

1428. tk. sz. 1900.

Arverési hirdetményi kivonat.

A znióvaraljai kir. járásbírószag mint telekönnyvi hatóság közhírré teszi, hogy körmöczi takarekpenztár végrehajtatónak Medved Antal végrehajtatást szenvedő elleni 1920 K tőkekövetelés és jár. iranti végrehajtatási ügyében a znióvaraljai kir. jbróság területén levő Felső-Turócsken fekvő: 1. a felső-turócski 60. sz. tjkvben A. I. 13-31. sor-sz. és II. 1. sor-sz. a foglalt B. 5. t. a 1/5 részben Medved Antal nevére írt ingatlanra 1002 korona

2. az ugyanottani 165. sz. tjkvben A. I. 1. sor-sz. a foglalt B. 5. t. a 1/50 részben Medved Antal nevére írt ingatlanra 64 koronában ezenell megállapított kikiállási árban az arverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanag az 1900. évi december hó 29. napján d. e. 10 órakor Felső-Turócsk községe házában megtartandó nyilvános arverésen a kikiállási áron alól is el fog adatni.

Arverési szándékukhoz tartoznak minden egyes ingatlanag kikiállási árának 10%-át készpénzben, vagy övadékképes értékpapírban a kikiállított kezéhez letenni, vagy pedig a bánatpénznek a bíróságnál lett előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elősmervényt átiszolgáltatni.

Kir. Járásbírószag mint telekönnyvi hatóság. Znióvaralján, 1900. évi szeptember hó 19-én. Dr. Bedő Béla kir. albiró.

Advertisement for 'KRISTÁLY' mineral water. The text describes it as a high-quality mineral water from the 'SZENT LUKÁCSFÜRDŐ' in 'HEGYIFORRÁS'. It lists benefits like being rich in calcium and magnesium, and being suitable for various ailments. The advertisement includes a decorative border with the brand name 'KRISTÁLY' in large letters.

Kapható minden jobb fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Karácsonyfa dísz, karácsonyi ajándékok nagy választékban Moskőczi F.-nél, Turóc-Szt.-Mártonban.

458. sz. 1900.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c 102. §-a értelmében ezenell közhírré teszi, hogy a tekintetes t.-sz.-mártoni kir. járásbírószag 1900. évi V. 334. számú végzése következtében Dr. Lax Adolf ügyvéd által képviselt Grossmann Lipót vagadtadi lakos javára Grossmann Ignác ellen 1800 K s jár. erejéig fogantatott kielégítési végrehajtatás útján lefoglalt és 2345 K becsült 2 telen, 4 tinó, 1 malacz, 1 szekér, 2 vaseke, 2 borona, takarmány, gabona, krumpi, szobatorok, agyemű, ruhanemű, italok, 1 szecsavagó, 1 repavagó gépből álló ingóságok nyilvános arverésen eladatnak.

Mely arverésnek a t.-sz.-mártoni kir. jbróságnak V. 334/1 1900. számú végzése folytán 1800 K tőkekövetelés, ennek 1900. évi szeptember hó 1 napjától járó 6%-a kamatai és eddig összesen 180 K 90 f bíróilag már megállapított költsége erejéig Grossmann Ignácnál Krepellanban levő eszközészére 1900. december 28-ik napjának d. e. 10 óraja határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megiegyezésel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 103. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legűbbet ígérőnek becsáron alól is el fognak adatni.

Kelt Turóc-Szt.-Mártonban, 1900. évi decz. 2-án. Zathureckzy Jenő járásbírószagi végrehajtó

LANG M. és FIA czég Turóc-Szt.-Mártonban

Elpusztíthatlan „pluviusin”-férfi-esőköpenyek (vizhatlanság keszedve), felöltő- és havelokformában, darabja 12, 15, 20 és 25 frt. Különlegesség! Ujdonság! „Triumph” női és férficzipők, a legfin. kivitelben, frt 7-50, 8.-, 9.- Pichler-féle grázil elpusztíthatlan lodenkalapok frt 3-50

Ertesítés! Az őszirés teli időnyre a jőhrinevi Holzer Simon budapesti czég mintarakatárát a következő czikkeke nézve volt szerencsénk elnyerni: női kabátok és felöltők, gallérok, cápp, bakfis-kabátok és gyermek-kabátok. E czikkekből igen gazdag s változatos rakatárunk lesz, mely körülményre már most kivjuk fel a t. közönség b. figyelmét.

Ovjuk lábainkat a melegtől, nedvességtől és izzadástól.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyukszem, sem izzadó láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés. Rövid idej viselés után ki czipőjét megkönnyebül annak az egész világon a járasa dr. Högyes-féle ASBEST-TALPBEÁLLÉSSAL látja el.

Kettős vastagságu 1 frt 20kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr., gyermekeknek fele

Az asbest-talpbélés kitünőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. kövűz hadserőnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállított. Vizcenteláruztóknak árengedmény. Szétküldés csakis utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospektusok és közönségtalányítások ingyen. Egyedül elarústás Turóc-, Lipót-, Árva-, Trencsén- és Nyitra-vmegyégek részére

Az „Asbest-áru gyár betéti társaság” képviselete és elarústó raktára: LANG M. és Fia divataru-háza Turóc-Szt.-Mártonban.